

مسمومیت با استامینوفن

مسمومیت با استامینوفن

مسمومیت با استامینوفن

استامینوفن از داروهای مصرفی است که با اثر بر مرکز تب در مغز باعث کاهش تب می‌شود؛ از طرفی این دارو باعث کاهش احساس درد نیز می‌شود. این دارو اثراتی مشابه با آسپیرین دارد با این تفاوت که اثر ضدالتهابی نداشته لذا در بیماری‌های التهابی همچون روماتیسم قلبی کاربرد ندارد.

استامینوفن به خوبی از طریق خوراکی جذب می‌شود، اما جذب آن از طریق مقعد متغیر است. دارو در کبد دچار تغییر و دگرگونی شده و از راه ادرار دفع می‌شود. استامینوفن براحتی وارد بدن جنین می‌شود، اما میزان اندکی از آن در شیر ترشح می‌شود؛ در مجموع در دوران بارداری و شیردهی دارویی امن به حساب می‌آید.

مسمومیت

مسمومیت با استامینوفن را باید در هر نوع مسمومیت دارویی مدنظر داشت و نمونه خون برای سنجش سطح خونی دارو فرستاد. مسمومیت با استامینوفن را می‌توان به 2 دسته تقسیم کرد، دسته اول مسمومیت حاد است که به طور قراردادی به مصرف یکباره استامینوفن در کمتر از 4 ساعت اطلاق می‌شود. دسته دوم مسمومیت مزمن است که به مواردی همچون مصرف مقادیر زیاد از حد درمانی، به صورت اتفاقی و تکرارشونده یا مصرف عمدی اما در مدت بیش از 4 ساعت اطلاق می‌شود. در بیماری که تاریخچه‌ای از مصرف حاد می‌دهد می‌توان با سنجش سطح سرمی یا میزان مصرف استامینوفن، خطر بروز مسمومیت را برآورد کرد. اگر بیمار میزانی بیش از 150 میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن از استامینوفن را به صورت یکباره مصرف کرده باشد مستعد مسمومیت حاد است. در صورت شک به مسمومیت با استامینوفن باید بیمار را سریعاً به اولین اورژانس در دسترس و ترجیحاً دارای بخش مسمومیت رساند. اقدام خاصی در ارتباط با بیمار مسموم با استامینوفن وجود ندارد و باید رساندن بیمار به اورژانس اولویت داشته باشد.

نکات لازم جهت بیماران

- این دارو را نباید در سنین کمتر از 3 سال و برای مدت بیش از 5 روز در کودکان، بدون نظر پزشک استفاده کرد. مصرف استامینوفن در بیماران بالغ برای رفع درد بیش از 10 روز و برای کنترل تب بیش از 3 روز نیاز به دستور پزشک دارد.
- داروهای همچون فنی‌توئین و کاربامازپین زمانی که همزمان با استامینوفن استفاده می‌شوند احتمال آسیب کبدی ناشی از استامینوفن را افزایش می‌دهند و همزمان اثرات دارویی استامینوفن را کم می‌کنند.
- مصرف همزمان آسپیرین، ایبوپروفن، پیروکسیکام، ایندومتاسین، دیکلوفناک با استامینوفن خطر بروز نارسایی کلیه را به همراه دارد. این خطر زمانی که فرد روی مصرف طولانی‌مدت یا در معرض مسمومیت با مقادیر بالای دارو قرار دارد، افزایش می‌یابد.

دکتر بهروز هاشمی
متخصص طب اورژانس
جام جم